

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marție. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Aniversarea morții.

Se împlinesce un an de când o mână ucigașe a ridicat pumnalul și l'a înfipt în inima reginei noastre.

Departe de granițele monarhiei, departe de augustul seu soț, departe de copiii sei iubiți, departe de popoarele credincioase, cari pretutindenea o însoțeau cu inima și cu gândul, pe termi străini, căutând însănătoșare, și-a dat nobilul suflet împărătesă-regină Elisabeta, mama iubită a popoarelor credincioase din monarhia Austro-Ungară.

Cu ințela fulgerului s'a lăfit pretutindenea această durerosă scire.

Popoarele monarhiei au îmbrăcat haine de jale, clopotele din bisericile creștine chemau în ton lugubru la rugăciune îndoită pentru sufletul reposesatei împărătese-regine și pentru întărirea împăratului-rege Francisc Iosif I. pe care bunul Dumnezeu în decursul vieții l'a cercetat cu grele cercări.

Întregă lumea s'a indignat de oribila faptă a unui om lipsit de frica lui Dumnezeu, întregă lumea cu fiori răci a simțit, la ce deplorare poate împinge pe om nebunia bălei moderne, care poartă numele: reformă socială.

Bunul nostru popor, Românii ortodoxi, au căutat alinarea durerii în cercetarea bisericeii și în rugăciunile, pe cari biserica le-a întocmit pentru astrucarea morților, pentru sufletele celor reposați.

Vestea tristă a sosit aici în Sibiu încă în decursul serei de Sâmbătă.

Durinecă dimineta edificiile publice anunțau locuitorilor trista întâmplare, durerea generală la care e supusă întregă țera dela domnitor până la cel din urmă cerșitor.

În primele momente omenii nici nu cutezau să comunice unii altora grozava veste și cu șifală șoptiau despre cele-ce se vorbesc.

Redacțiunile ziarelor locale au tipărit telegrama din Geneva cu știrea

tristă, și o au distribuit în întreg orașul.

Lipsiau amănunte, și ca totdeauna la asemenea extraordinare și triste întâmplări, se spuneau felurite versiuni.

Răposatul metropolit, fericitul în Domnul Miron Romanul zăcea greu bolnav în reședința arhiepiscopescă.

Cu cruțarea cuvenită i-a comunicat scriitorul acestor șire trista veste despre mărtea împărătese-regine.

Numai după un lung interval de adâncă tăcere i-s'a comunicat și modul trecerii din viață, trecerea la cele vecinice prin mână asasină.

După o lungă tăcere, bătrânul metropolit cu voce slabă, zdrobit de băla și de știrea cea tristă, a dispus să se facă cerculariu, prin care să se vestească clerului și poporului adâncă jale de care e pătrunsă și biserica noastră pururea credincioasă dinastiei și tronului.

În special a dispus, ca în cercular să se accentueze, că arhiepiscopul-metropolit lovit de grea băla, legat de patul suferințelor, adânc simte durerea de care e pătrunsă întregă monarhia.

Sub impresia zdrobitoare despre efectul acelei triste sciri asupra bolnavului metropolit Miron, s'a formulat cerculariul, care a anunțat clerului și poporului nostru din arhidieceșă trecerea din viață a Maiestății Sale împărătese-regine.

Cu mână tremurândă a contrasemnat conceptul, și tot cu mână tremurândă a subscris și adresa de condolență către Maiestatea Sa împăratul rege, și această adresă a episcopului român ortodoc din patria noastră cătră tron, a fost cel din urmă act public, subscris de mâna răposatului metropolit Miron.

Au urmat apoi zilele triste cu aducerea trupului în capitala monarhiei, doliul greu în jurul cosciugului, și în cele din urmă momentul cel mai trist: aședarea cosciugului în cripta bisericeii, unde zac osemintele membrilor din familia Habsburg, și daspărțirea monarhului de cosciugul în care erau

aședate osemintele iubitei sale soții, care a avut sfârșit atât de tragic.

2 odrasle ale familiei Hohenzollern au petrecut pe împăratul nostru în acest drum greu dela palat până în cripta dela biserică.

Junele împărat al Germaniei și înțeleptul rege al României au stat lângă soțul zdrobit, spre a fi martori la eroismul, cu care bătrânul monarch se închină voii lui Dumnezeu, și se supune sarcinilor de domnitoriu.

Popoarele cu încredere s'au adresat în acele zile grele către părintele lor, către bunul domnitoriu și el iubirea li-o a răsplătit cu iubire.

Manifestul către iubitele sale poporă e dominat de spiritul părintesc, e plin de recunoștință pentru alipirea, ce i-s'a arătat în momentele acelea de grea cercare.

Cea mai mare mângâiere a monarhului a fost iubirea popoarelor din monarhia austro-ungară.

Tote acestea ni-le reamintim acuma în ochii minții noastre, acuma la aniversarea morții reposesatei regine când după credința poporului nostru sufletul reposesatei se mai întorce odată în lumea această, și ascuns sub streșina dela casă, ascultă vorbele celor mai de aproape, cari cât timp a trăit în lume, au fost mai de aproape ai ei, mai dragi inimei sale.

Mama țerei a fost reposata regină, mama noastră a tuturor, augusta și mult admirata soție a domnitorului nostru, părintele patriei.

Inimile noastre sunt pline de sentimente, cari ne-au stăpânit la cazul morții, în zilele de trist doliu și la strobitorul act al înmormântării.

Sufletul reposesatei împărătese-regine va pândi pe la bisericuțele noastre, va pândi sub streșina locuințelor poporului român pururea credincios, între toate împregiurările credincios, și va auzi șopte line: Dumnezeu se-o ierte și se-o odichnescă.

La anul dela sborul spre porțile ceresci, sufletul reposesatei regine Eli-

sabeta va pândi sub streșina bisericuțelor noastre, și acolo va auzi rugăciuni cătră tronul de sus pentru odichna sufletului împărătesei, care aici pe pământ a stat pre strălucit tron și ca o bună mamă binefaceri a răvărsat asupra popoarelor credincioase dinastiei și tronului.

Acăsta e pomana, părstasul, ce la aniversarea morții, credința poporului român îl dedică memoriei împărătese-regine Elisabeta.

Un mare canal strategic. Rusia a început în fine să construiască marele canal proiectat de mult, care să lege marea Baltică cu marea Negră. Scopul de căpetenie al acestui canal e de domeniu strategic, prin faptul, că canalul de care vorbim, va face cu puțință concentrarea vapórelor de războiu ale Rusiei, după trebuință, pe marea Baltică, sau pe marea Negră, lucru de o însemnătate cu atât mai mare, cu cât vapórele de războiu ale Rusiei nu pot trece Bostorul și Dardanelele.

Canalul își ia începutul la Riga, port la marea Baltică, și va merge până la Dvina și Dainaburg. De aci canalul va trece prin sistemul apelor până la Berezina, pe lângă care se va prelungi până la râul Nipru care se varsă în marea Negră.

Lungimea totală a acestui canal va fi de 1870 kilometri, din care se va construi numai 200 kilometri, iar pentru restul parcursului se vor utiliza sus dișele cursuri de apă.

Canalul va fi atât de mare, încât și cele mai mari vapóre de războiu să potă trece printr'ensul.

Construcțiunea va fi terminată după un timp de 4 ani, și cheltuelile sunt socotite la suma de 400 milioane.

Ședință la Asociațiune.

Joi în 7 Sept. n. comitetul central al „Asociațiunei” și-a ținut prima sa ședință lunară după adunarea generală dela Deva, sub președinția vice-președintelui Il. Sa DI Dr. Il. Pușcariu. A fost una din cele mai bine cercetate ședințe.

FOIȚA

SBUCIUM

Ascultă cum spune păreul
Povestea iubirilor lui
Cu florile mândre din luncă...
Flăcău mai frumos ca el nu-i.

A jale 'i răsună cuvântul.
Pe cer scânteiază și cad
Steluțele blonde, ca lacrimi,
De-asupra pădurii de brad.

Li frig, încrețește din valuri,
Sunt pletele-i negre și moi,
Dar plopii mișoși, îl îmbracă
În haină de galbene foi.

Prin dreptul cascadei, și-aplăcă
Genunchii spre rugă; străini
Li par fermecații luceferi,
Și ochii de lacrimi 'i-s plini:

„Rămâi înverdită pădure,
Întorce-te vară din cale,
Ca iar să mai pot strînge 'n brațe
Cicorele-albastre din vale.

De dorul sărutului tóte
Cu lacrimi de rouă vor plânge;
Stinghere, uritul amaric
Și bruma durerii le-a stînge.

Adună-ți din nou cîntăreții
Sub bolta rărită, pădure;
Lăsa-voiu ast'dată iubirea
Și viață și suflet se'mi fure“.

De vrei să 'nțelegi sbuciumarea
Pribegilor făr' de noroc,
Ascultă cum spune păreul
Povestea-i cea plină de foc.

G. Tutoveanu.

Emanciparea femeii.

Cu tóte glumele, cu tóte batjocurile, cu tóte insultele debitate la adresa emancipării femești, această face progrese netăgăduite.

În străinătate, în Germania de pildă, vei găsi femei ca impiegate în tóte părțile, în biurouri particulare ca și în funcțiuni de stat. Lumea este deja atât de deprinsă cu acest fapt, considerat ca normal, că nimănui nu-i vine în gând să refuze acestor femei considerația și respectul la care

au dreptul prin serioșitatea, munca și onorabilitatea lor.

Paralel cu acest fapt, și legislația devine din ce în ce mai îngăduitoare și mai liberală pentru acesta a două și nu cea mai puțin simpatică jumătate a omenirii.

În țările civilisate ale apusului se introduce în coduri articole din ce în ce mai favorabile femeii, precum dreptul de a dispune de averea câștigată prin muncă proprie, dreptul de a exercita unele profesii (avocat etc.), chiar drepturi electorale.

Faptul că societatea modernă tinde la emanciparea gradată a femeii, în sensul egalizării sale economice, juridice și politice cu bărbatul, este deci necontestat.

Întrebarea este numai dacă acest fapt este îmbucurător, dacă constituie în adevăr un progres, o îmbunătățire a condițiilor de viață omenescă, o îndrumare spre o stare cât mai perfectă a societății?

Cu risicul de a fi tratat de reacționar, egoist și strîmt, voiu răspunde francamente: nu!

Nu, masculinizarea femeii nu este un bine, ci un rău imens, de care nu putem învinui, ce e drept, femeile, ci împrejurările sociale moderne, dar împotriva căruia ar trebui să protesteze și să lupte chiar ele, în loc de a-și reclama emanciparea.

Rolul femeii în societate nu este un rol arbitrar, variabil cu organizațiile sociale și dependent de legislația omenescă. Acest rol însăși natura l'a desemnat femeii; e un rol frumos, o misiune sfântă: femeia este menită a fi soție, a fi mamă.

Femeia ca nevastă bună, este mângăierea bărbatului, este poesia și economia casei. Când, obosit de muncă, de grijile zilei, poate amărît și desgustat de relațiile profesionale cu alți omeni, bărbatul se întorce acasă, rolul frumos al femeii este să-l întimpine zimbătoare și împodobită, să-i însenineze fruntea, să-i alunge preocupările neplăcute, să-i pregătească un „home” plăcut, răcoros vara și cald iarna, curat și invitat. Și femeia menajeră, pricepută și vrednică, compensează prin economiile ce realizează în căsnicie, lipsa unui câștig profesional.

Dar marea misiune a femeii este de a fi mamă. Mamă bună, care-și alăptează copilul cât e mic, care-l îngrijește, îl scaldă, îi cîșe; care apoi îl crește sub aripa sîntei sale iubiri; care, cu un cuvînt, se consacră întregă progenerii sale, fără rezervă și fără gând egoist.

Ce rămîne din această menire mare și frumoasă a femeii, când dînsa își părăsește casa pentru a-și face slujba, în vr'un biu-rou industrial sau oficial?

În adunarea dela Deva, la reclamarea ce s'a făcut din partea unui membru suplent al comitetului, dl Dr. Dăianu, s'a manifestat dorința, ca la ședințele comitetului să fie invitați și membrii suplenți, spre a fi și ei în curent cu agendele comitetului, când ar fi lipsă să participe cu votul lor (în casuri de absență a membrilor ordinari) la aducerea de hotărâri, de concluse.

Acestei îndrumări a adunării s'a conformat deja comitetul central, și pentru ședința de Joi a invitat și pe suplenți. Au și participat câțiva dintr'înșii.

— În sedință au fost prezentate *conclusele adunării generale dela Deva*, luându-se dispoziții pentru conformare lor, pentru evidență și îndeplinirea lor.

— Afacerea cursului de pedagogie pentru elevele cursului complementar al școlii civile de fete, a ajuns în stadiu final. S'au luat dispoziții definitive pentru inactivarea lui, și cu 1/13 Sept. în numitul curs se vor preda ascultătorilor și studiile pedagogice necesare, pentru a se putea pregăti, cari ar dori, carierei de învățătoare. Între puterile pedagogice ce vor fi angajate pentru predarea acestor studii, sunt și dnii profesori dela seminarul nostru „Andreian“ Dr. D. P. Barcian și Dr. I. Stroia.

— Afacerea loteriei în favorul Casei naționale, a fost și ea luată de nou în desbatere. S'a decis a se înainta la guvern o nouă rugare, pentru a concesiona urcarea cifrei de pus în loterie.

— Pentru 3 stipendii de câte 60 fl. din fundațiunile „Dobâca“, „I. Roman“ și „Marinovici“, au intrat 44 cereri! E deci de înțeles situația grea a comitetului la conferire. Să ai 44 de cereri, mai toate dela tineri cari ar merita ajutor, mulți dintr'înșii eminenți, și să alegi din ei numai pe — 3, căci numai atâtor le poți da ajutor! Comitetul le-a conferit tinerilor: Iuliu Hațeg, stud. în clasa a IV gimn. în Cluj; Virgil Nistor stud. în clasa a III gimn. Brașov, și Grigoriu Oșan, stud. în clasa a VII în Năsăud, — toți trei studenți eminenți, și părinții lor îngreunați cu familii mari.

— Joia viitoare va fi ședință iarăși, căci în această n'au putut fi pertractate toate obiectele ce erau la ordinea zilei.

Din Austria.

Alegerea Delegațiunii cauză încă multă batere de cap bărbaților politici dela guvern. Nimeni nu-și poate face încă o părere precisă asupra șanselor alegerii. Situația este foarte critică, totuși nu prea acută. În unele cercuri se crede, că e prematur a se vorbi deja de căderea cabinetului, precum se vorbește în anumite părți.

Comisiunea opoziției germane n'a luat încă poziție, și contele Thun va cere se înduplece pe Germani la conciliațiune.

E probabil, că în fața criticei situației nici Cehii nu vor merge la estrem, și că, în schimbul unor compensațiuni eventuale,

Nimic.

Pe bărbat nu-l mai așteaptă atunci acasă un zimbet senin și voios, ci o față obosită și plictisită. Posomorît el, posomorît ea, se vor întorce de la muncă, pentru a se năcăji și acasă din pricina neglijenței ființei mercenare, în grija căreia a rămas menajul, pentru a se așeza la o masă pregătită fără controlul stăpânei, control atât de necesar sănătății și economiei...

Dar copii? Abia dacă femeia va consimți să-i nască... Dați pe mâna unei doici, a unei femei care din lăcomie de câștig vinde laptele copilului său, și care astfel, chiar din capul locului, merită toate bănușile — lăsați apoi pe sema servitorilor, sau încredințați unui internat — ei vor crește lipsiți de privirea canstantă, iubitoare a mamei-buni și cinstiți... Și mamei, la rândul ei, în lipsiți de hrana sentimentală, care face oameni străinătă de copii, i-se atrofiază cu înecut instinctul maternității care, singur face tot farmecul sufletesc al femeii...

Firește, tabloul pe care l'am zugrăvit despre femeia neemancipată, nu corespunde tot-d'auna realității. Sunt, ce e drept, câșnicii nenorociți în cari femeile, fără a fi silite să muncască afară, nu-și înțeleg misiunea, se îndeletnicesc cu lux și vanitate, își neglijează menajul și copiii, nu sunt-nici soțe, nici

ale, vor face concesii în cestiunea limbei.

Convocându-se Reichsrath-ul, și succedând Germanilor a zădărnici alegerea delegațiunei, atunci e probabil că cabinetul se va retrage! Sunt însă anumiți politicieni, cari cred și speră, că se va afla o modalitate, prin care să se stabilizească bugetul comun în Austria, pe când delegația ungară va procedea pe cale legală. Combinația pare foarte îndrăsnită.

Germanii radicali și socialiști, se pregătesc la luptă înverșunată în contra guvernului. Unii din ei amenință pe contele Thun cu insultări factice. Amenințările însă nu trebuiesc luate prea în serios, deși e fapt, că dacă până la întrunirea „Reichsrath“-ului, în Octomvre, nu-i va succeda contelui Thun de a face măcar în parte o pace între Germani și Cehi, putem să ne așteptăm la scene tot atât de furtunoase în parlamentul din Viena, ca pe timpul ultimelor zile ale cabinetului Badeni.

În legătură cu această zguduitoare crasă în Austria, diarele maghiare scriu și ele meditănd serios asupra baselor dualismului sub a cărui scut și-au permis câte și-au permis, și încep a se văera, spunând că e evident acum și pentru ei, că bazele dualismului sunt reu zguduite!

Da, și vor fi încă și mai reu!

Porțile-de-fier.

Vineri în săptămâna trecută au intrat în vigoare taxele de la Porțile-de-fer. În congresul societății de navigațiune fluvială, spune „N. Fr. Pr.“, ce s'a întrunit Luni la Buda-pestă, s'a înaintat din partea Germaniei o rezoluțiune împotriva urcării acestor taxe.

E ușor de înțeles că societățile de navigațiune lovite de aceste taxe, se vor încerca să pună taxele în spinarea încărcătorilor. Societatea de navigațiune pe Dunăre a ridicat deja frahturnile cu de ce creșteri de marea metrică, fără să țină socotă de distanță.

De ôre-ce în anul acesta, transportul din România e neobicinuit de slab, taxele de la Porțile-de-fier nu vor avea o deosebită influință asupra societății de navigațiune pe Dunăre. În anii însă când transporturile vor fi mai mari, e de temut că încărcătorii nu vor putea suporta taxele, și, întru cât se va putea, vor alege drumul mai ieftin pe mare!

De altmintearea nu e exclus nici acum faptul că guvernul ungar eventual va micșora taxele, dacă se va vedea că, în urma mărimii exorbitante a acestor taxe, transporturile vor scădea mult și navigația va suferi daune mari.

*

La congresul societăților de navigație din Germaia, Austria și Ungaria, congres în-

mame bune. Sunt și cesnicii, în cari bărbatul nu știe să aprecieze calitățile și devotamentul femeii... Dar noi nu vrem să facem apologia cășnicilor actuale, ci numai să arătăm că emanciparea femeii distruge mai toate condițiile de fericire posibilă casnică.

Am spus că femeile nu sunt vinovate de ivirea curentului feminist. Femeia preferă ori când să se mărite și să se îndeletnicescă cu menajul, decât să îmbrățișeze carieră bărbătească.

Nu mai de nevoie își caută slujbă.

Singura imputare ce s'ar putea face femeilor cugetătoare, publiciste, este că nu văd primejdia și că nu cer mai degrabă stavili legale, de cât „încurajări“ legale pentru „emancipare“.

Nu că am fi cu desăvârșire ostili oricărui fel de emancipare a femeii. Emanciparea lor juridică, de pildă, se impune. Și apoi legea trebuie să acorde cea mai largă ocrotire femeii contra abuzurilor de putere ale bărbatului: căutarea paternității, (ca în Germania, de pildă), pedepsirea adulterului soțului, despăgubiri pentru maltratări etc.

În această direcție este progresul.

Dr.

trunit la Buda-Pesta, Cavalerul Alexandru Dorn din Viena, a protestat în contra tarifulor stabilite de guvernul Ungar la Porțile-de-fer, spunând că nu e permis ca aceste tarife să întrăcă avantajile ce se asigură comunicațiunei prin regularea Porților-de-fer.

Biró Tamás, consilier la ministrul ungar al comerțului, a declarat că guvernul e decis a studia cu deamănuntul această cestiune, atât în interesul navigațiunei, cât și a comerțului și că va urmări cu atențiune influența tarifulor asupra comunicațiunei prin Porțile-de-fer, spre a putea face modificări în consecință.

Din Cincul-mare.

Cincul-mare, Aug. 1899.

Onorată Redacțiune!

Având ocaziune a petrece mai mult în aceste părți și a veni în contact nemijlocit cu poporul nostru, îmi iau voe a vă trimite impresiile ce am adunat pe aici.

Cu starea culturală a poporului aici stăm rău, și din ce merge, pare-că tot mai îndărăt dăm. Dacă nu erau mai înainte oameni de inimă și prevăzători, ca fie-iertatul Codru Drăgușan, care mai mult cu forța a impus Românilor din scaunul Cincului să-și facă școle, câte și astăzi s'ar aduna copiii de școlă la vr'o casă hârbuită — precum durere în unele sate se și întâmplă. Mai înainte mai erau școle cu doi învățători, ați cu câte unul, și și acela rău salarizat. La această stagnare pe lângă alte cauze e și lipsa de simț de jertfire a poporului, care de altfel nici n'a primit încă învățături în această direcțiune.

Până când cetățeanul Sas din Cinc bună-ora, plătesce dare de cult, biserică și școlă, dela 4—10 fl. la an, Românul se consideră scutit de aceste jertfe și așteaptă toate gata — dela Sibiiu!

Acastă desinteresare este cauza, că nici cu meseriașii nu ne putem lăuda. O mulțime de băieți sunt, cari încep la meserii, capătă chiar și ajutoare din fundațiunea fericitului Andronic, și apoi se trag iar la viața de mai înainte!.. Nu e mirare deci, că firme românești, nici chiar în sate curat române nu asfi.

Dacă starea acastă va mai dura, poporul va da îndărăt și în privința materială. Comasările forțate sunt la ușă, poporul nu e datat cu o altă cultură a pământului decât cea ereditată dela moși-strămoși. Cu comasarea, cultura de vite, care e puterea poporului în aceste părți, va scădea și nimenia nu se cugetă cu ce ram de cultură să împlinescă acest gol?

*

Timpul e pe aici ca de tómnă; ploieri în continuu. Pe munții Făgărașului a nins gros, și e temere că dacă se va însenina, ne vom trezi că dă o brumă, care va face mari pagube.

Cucuruzule încă môle, bôbele cu lapte, și din cauza timpului rău nici nu vrea să se învertoșeze.

Nici cu viile, care promiteau mult, dacă va ținea timpul așa, nu ne putem lăuda!

Afară de acastă chiar și în vestitele vii dela Calbor și împregiurime, a năvălit filoxera.

Tot din cauza ploilor s'a făcut și fân puțin; iarba care n'a putut fi cosită la timp, e nimicită de șoreci.

Omenii s'au păcălit rău. În speranță că vor face mult fân, au vândut încă din vreme o parte din el unor neguțători din România, cari de altfel încă nu-l plăteau prea scump.

Bogat a fost anul acesta în grâu frumos, tot ca iarul, și în pome de vară.

*

Din 20 până 31 l. c. a fost Cincul impopular de mișie, la 3.000 de oameni, și adecă regim. 50 din Alba-Iulia și Brașov, 1 bat. din reg. 2 dela Brașov, batal. de vânător. Nr. 28 din Sibiiu; regimt. de artil. divis. Nr. 36 și reg. de husari Nr. 2. În 26 l. c. n. a sosit pentru inspecțiunea acestor trupe Alt. Sa prințul de Windischgrätz inspector general al armatei, însoțit de Exl. Sa dl comandant de corp F. Z. M. Emil Probst și de întreg statul general din Sibiiu.

Presentarea trupelor a fost escelentă; pagubă numai că în cele 2 zile, când mulți

oșpeți au petrecut la noi, plôia care începuse cu vr'o trei zile mai înainte curgea fără întrerupere.

În 31 Aug. dimineața au plecat trupele spre Agnita, teatrul exercițiilor de divisiie.

X.

Din România

(Lucrări de regulare a Dunării.) În portul Brăila se execută niște lucrări de ridicare și de nivelare a malurilor Dunării, pentru a feri piața portului și stradele vecine de inundații.

Lucrările acestea, începute încă din anul trecut din inițiativa fostului ministru al lucrărilor publice Ion I. Brătianu, se continuă cu activitate. Se crede chiar că toate lucrările vor fi sfârșite în campania anului viitor.

Se știe că tot din inițiativa d-lui Ion I. Brătianu s'au executat și lucrările de pavare în port și în gara orașului.

Primejdia rezboiului.

— Anglia și Transwaalul —

Diarele engleze publică contra-propunerea Transwaalului la propunerea lui Chamberlain privitoare la comisiunea de anchetă, și răspunsul lui Chamberlain, răspuns ce se discută acum la Pretoria.

Boerii declară, că acordă drepturi politice streinilor, după cinci ani de locuință în țară dar cu următoarele condițiuni:

1. Marea-Britanie nu va mai trebui să intervină în viitor în chestiunile interioare ale Transwaalului.

2. Marea-Britanie va trebui să consimtă la arbitraj.

3. Ea nu va mai trebui să insiste asupra pretențiunei sale la suzeranitate.

Ministrul coloniilor a comunicat textul oficial al depeșei trimise la 28 August de Chamberlain președintelui Krüger. Chamberlain declară că nu poate înțelege obiecțiunile lui Krüger la propunerea de a se numi o comisiune mixtă însărcinată să lămurască pe cele două guverne asupra chestiunilor tehnice și complicate ridicate de noua lege electorală.

Cât despre cererea președintelui Krüger ca guvernul britanic să se angajeze a nu se amesteca nici odată în afacerile interne ale Transwaalului, guvernul britanic speră că îndeplinirea promisiunilor făcute Uitlanderilor și egalitatea drepturilor ce le vor fi acordate, vor face inutilă ori-ce intervenție ulterioară din partea guvernului imperial. Dar guvernul nu poate nici să abandoneze drepturile ce i-le conferă convențiunile, nici să părăsască obligațiunile elementare cari incumbă unui stat civilizat de a-și proteje naționalii într-o țară străină, în contra injustiției.

În ceea ce privește suzeranitatea, guvernul britanic trimite pe cel transwaalian la al doilea paragraf al depeșei lui Chamberlain, datată din 13 Iulie.

Guvernul britanic ține de asemenea a aminti guvernului din Transwaal că există alte motive de conflict între cele două guverne, cari n'ar putea fi regulate prin simpla acordare de drepturi politice Uitlanderilor, și cari nu sunt de natură a fi supuse arbitragiului.

E necesar ca aceste chestiuni să fie regulate împreună cu celelalte chestiuni actuale în discuție și ele pot face, cu chestia arbitrajului, obiectul delibertațiunilor conferinței proiectate.

*

Femeile olandeze făcând parte din liga pentru desarmare, au adresat reginei Victoria o petiție, amintind că ea a aprobat oficial campania în favoarea arbitragiului și a păcii și declarând că un război al Angliei în contra Transwaalului ar pune o pată neștersă pe glorioasă domnie a suveranei britanice.

Femeile olandeze conștură pe regina Victoria se nu permită o luptă nedreptă care ar provoca un măcel oribil — și ele fac apel la suverană ca femeie și mamă, rugându-o să-și încoroneze lunga și strălucită domnie printr'un act de supremă umanitate și de înaltă justiție față de Boerii.

*

Ministrul de război englez a dat ordin la trei brigade, să plece spre Cap!

Oficiul amiralității ține gata de plecare două corăbii mari de transport.

DIN BUCOVINA.

La 18 August n. ziua Maiestății Sale Monarhului, o deputațiune a clerului român ortodox bucovinean s'a prezentat la presidentul țerei, baron Burguignon spre a prezenta printr'insul omagiul preoției pentru monarh.

Presidentul țerii, un necumpătat persecutător al Românilor bucovineni și a bisericii noastre de acolo, în răspunsul ce a dat deputațiunii, a debutat cu o întrăgă serie de suspiciuni și atacuri nedemne la adresa preoției române, atacuri ce au revoltat pe toți cei-ce mai au nițică ambițiune, și a căror urmări sunt o serie de întruniri de protestare!

Presidentul cu o mare lipsă de cumpăt a declarat formal războiul Românilor naționaliști, dându-și aerul a fi împuternicit spre acesta și încurajat de guvernul central, din Viena.

În 31 Aug. s'a ținut în Câmpulung o adunare a clerului, la care au participat aproape toți preoții din district, și s'a primit în unanimitate următoarea rezoluțiune importantă, care s'a adresat în mod telegrafic înaltului Consistor, spre a aduce la cunoștință M. Sale Împăratului:

„Clerul districtului Câmpulung întrunit astăzi, adănc jignit în sentimentele sale cele mai intime prin răspunsul d-lui president al țării, dat cu ocasiunea așternerii omagiului solemn și a asigurării fidelității și loialității clerului gr. or. bucovina pentru Înaltă Casă Îmăpărătescă, se simte necesitat a protesta în contra acuzărilor absolut nejustificate aduse în acest răspuns, cari se pot explica numai prin necunoșterea referințelor adevărate existente, și roga a lua clerul în scut și a depune asigurarea fidelității și espușerii nestrămutare la treptele Prea Înaltului Tron“.

Dar ofensatorul răspuns al presidentului țerii a pus în mișcare și pe Deputații români bucovineni atât cei din dieta provincială cât și din parlamentul central. Ei au hotărât să țină și ei o conferință în care să iese poziție în afacere.

La 4 Sept. n. conferența a avut loc. Afară de 3, toți deputații români au participat, și sub președința baronului Eudoxiu Hormuzachi, cetindu-se telegramele so-site din toate părțile țerii ca aderare la conferență, au luat o rezoluțiune bărbătescă.

Rezoluțiunea este o strălucită satisfacție pentru preoțimea noastră română, căci votul unanim al reprezentanților stă mai presus de opinia mărginită a unui slujbaş. Iată rezoluțiunea din vorbă:

Deputații români întruniți în 4 Sept. a. c. enunță următoarele:

Discursul presidentului țerii adresat în ziua natală a Majestății Sale, Metropolitului în prezența clerului ort. or., cuprinde o gravă inculpare în contra unei părți a preoției române precum și a familiilor acestora.

Unei părți a preoției ort. or. române i-se impută direct lipsa adevăratului patriotism.

Deputații români, conștii de neclintita fidelitate a Românilor bucovineni către imperiu și dinastie, declară energic, că consideră alocuțiunea aceasta a presidentului țerii, drept o vătămă gravă și în nici un chip justificabilă a sentimentelor sale celor mai leale și patriotice. Ei protestă cu totă tăria în contra unei astfel de suposițiuni.

Ei își exprimă desaprobară și adăncă lor părere de rău față de această atitudine a presidentului țerii, și sunt necesități a recomanda viu tuturor Românilor de a transmite de aji înainte manifestățiunile lor de loialitate, direct cancelariei imperiale de cabinet.

În urmă i-se exprimă părerea de rău față de atitudinea Metropolitului Arcadie, care a înțelăsat, atât în momentul în care s'a rostit acuză, cât și până în ziua de aji, a o respinge după cuviință și conform datoriei sale.

Revistă Externă

Situația în Filipine.

Un diar american aduce știri foarte pesimiste asupra situațiunii Americanilor în Filipine.

La Manilla, ostilitatea indigenilor se accentuează din zi în zi. Căci sub noua domnie americană taxele sunt mai urcate pe toate produsele de cât sub dominațiunea spa-

niolă. Locuitorii se plâng că traiul s'a scumplit teribil. Poliția indigenă a fost licențiată și înlocuită cu americani. Administrațiunea e tiranică și nu cunoște limba indigenă.

Statistica omorurilor și furturilor e mai urcată ca ori când. Incașările vamale și impositele sunt afectate pentru trebuințele armatei, în loc de a se întrebuința pentru nevoile municipalității.

Situația aceasta nu poate decât să prelungească războiul punând pe indigeni într-o stare de iritație, care se mai explică și prin frumoșele promisiuni ce li-se făcuseră, că vor avea norocul de un guvern mai bun.

Pretinsa aspirațiune spre un regim american atribuit indigenilor de rapoartele oficiale, nu se confirmă. Primarul din Bolinag, pe prietenia căruia se punea mare temei, e arestat pentru că el însuși a dirigit un atac al insurgenților în contra acestui oraș; primarul din San-Pedro-Macate e deasemenea arestat pentru că a adunat fonduri și a organizat trupe de insurgenți.

Englezii și Expoziția de la Paris

„Saint-James Gazette“ a întrebat pe comercianții englezi ce vor face, dacă turburări, izbucnind la Paris, fac imposibilă deschiderea expozițiunii.

Negustorii au răspuns, că dacă situația li-se va părea îngrijitoare, au să se abțină de a participa.

Dar atât gazeta în chestie, cât și negustorii sunt de acord a constata, că nimic nu justifică încă cea mai mică îngrijire.

Din Serbia

— Procesul atentatului —

Diarele vestesc, că Tribunalul statar are în mâinile sale o mulțime de documente și scrisori, cari produc mare senzație. Ele vor fi cetite la pertractare și printre ele se află scrisori nu numai de ale prințului Kara-georghević, ci și o scrisoare a principelui Nichita.

În pretinsa scrisoare a lui Nichita, principiile ar fi încurajat și el lupta în contra dinastiei Obrenovici.

Din Muntenegru a sosit un protest la Belgrad contra cetirii acestei scrisori, declarate de o falsificație. Muntenegru amenință cu ruperea relațiunilor diplomatice cu Sârbia, la cas când se va ceti scrisoarea din vorbă.

Procesul Dreyfuss.

În zilele ultime sorțea lui Dreyfus părea clătinătoare, deducând după ascultările ce s'au făcut.

În 6 Sept. n. s'a făcut și un fel de probă de publicare a sentenței. Gendarmii au fost astfel așezați, ca să potă petrece cu ochii tot publicul.

În vreme-ce în sală se publică sentența, Dreyfus așteptă în o sală de alături. După aceea îl conduce în curtea Liceului (unde se ține pertractarea) și în prezența patrului militare comandate anume, îi cetesc și lui sentența.

Dacă sentența e favorabilă, de achitare, Dreyfuss va fi condus înapoi la arest, pentru îndeplinirea ultimelor formalități. După aceea îl provocă, să părăsască imediat orașul Rennes.

Incheerea. Ascultarea martorilor și întregă procedura de dovedire în proces, s'a terminat în 7 Sept. n.

După asta reprezentantul statului, comisarul Carriere și-a ținut îndată vorbirea de acuză: El și-a susținut acuză contra lui Dreyfus și motivele și le bazează mai ales pe depușiunile generalului Roget, cari sunt foarte îngreunătoare pentru Dreyfuss. A rugat tribunalul, ca pe baza acestora să aducă sentință de condamnare și să pedepsască pe acuzat. Pedepsa să i-o croiască pe temeiul §-lui 76 penal, care prescrie moartea.

Dacă dar Dreyfus va fi de nou condamnat, nu e eschis să fie oșândit la moarte. Ieri și aji au avut cuvânt apărătorii. Să crede că termină și ei aji, Sâmbătă, și aji sau mâne să aduce sentința!

Școala comercială din Brașov.

„Anuarul școlii comerciale superioare gr. or. din Brașov pe anul XX al existenței sale“ (an școl. 1898 — 99) publicat de Arseniu Vlaicu, director, are în frunte: „Alegerea carierilor“, o schiță fugitivă, de Ars. Vlaicu; apoi discursul festiv ținut de A. Vlaicu la încheierea anului școlar expirat, și diferite date școlare.

În cele trei clase ale școlii comerciale au fost înmatriculați anul trecut 88 elevi, dintre cari 80 ordinari, 5 privațiști, iar 3 au părăsit școala.

Dintre elevii esaminați, 84 au fost Români iar 1 israelit. După locul nașterii, 17 au fost din comitatul Făgărașului, 12 din al Sibiiului, 15 din al Brașovului, 6 din comitatul Turda Arieș, din al Caraș Severinului încă au fost 5, iar din celelalte mai puțini, din România au fost 5.

Pentru ajutorarea școlii s'a făcut apel institutele noastre de bani ca să contribuie cu anumite sume la întemeierea unui fond al școlii comerciale. S'au și făcut vre-o 20 de contribuiri mai mici, dând un rezultat aproximativ de... 400 fl.

Mai sunt apoi unele fonduri anume menite pentru toate trei institutele (gimnasiu, școala reală și comercială). Între acestea vedem înșirat: Fondul „Coresi“ pentru tipărirea de cărți didactice și pentru ajutorarea la misiuni științifice. Starea celui fond e: 583 fl. 13 cr.; „Fondul pentru ajutorarea școlărilor săraci“, care constă din 3.145 fl. 27 cr.; „Fondul Balașa St. Blebea“, pentru premiarea școlărilor distinși în muzică: 337 fl. 08 cr., în fine „Fondul pentru masa studenților“: 1.341.256

Toate aceste sunt numărate între fondurile comune ale tuturor institutelor.

NOUTĂȚI

Parastas pentru Împărătesa-Regină Elisabeta. Luni în 11 Sept. n., trista aniversară a morții prin asasinare a Împărătesei-Regine Elisabeta, se va celebra în biserica noastră din Sibiiu-cetate liturgie împreună cu parastas solemn pentru sufletul reposedatei Dămine. Va pontifica însuși Eminența Sa Înalt Prea Sfințitul nostru Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, cu solemnă asistență.

Oficiantii dela finanțe, nu-i permis să facă datorii. Încă de mult se dase o ordinațiune ministerială, în vîrtoalea căreia se oprea tuturor oficiantilor și aplicațiilor la oficiile de finanțe, de a face datorii, căci altfel nu pot servi credincios oficiului lor și intereselor lui. Și dispunea ordinațiunea, ca oficialii ce ar face totuși datorii, să fie dimiși din slujbă. Dar de vreme-ce tocmai oficialii inferiori ai ministerului de finanțe n'au luat în serios această ordinațiune, ministerul de finanțe a revenit acum asupra ordinațiunii din vorbă, trimițându-o tuturor oficiilor de finanțe cu acea îndrumare, că șefii oficiilor sunt răspunzători cu pozițiile lor pentru stricta observare a ordonanței!

D-șora Agata Bărsescu, după cum anunță un diar din București, a fost angajată de direcțiunea teatrului național pentru un ciclu de dece reprezentanțiuni. Eminenta artistă va juca între altele în: „Hero și Leandro“, „Delevra“, „Sapho“, „Mariora“ de Carmen Sylva, și va avea rolul principal în noua piesă „Fulgii de zăpadă“ tot de Carmen Sylva, Regina României.

Dar casei Domnului. Se aduce și pe această cale mulțumită acelor evlavioși și vrednice femei credincioase dela biserica din suburbiul inferior din Sibiiu, cari au simțit atragere sfântă către casa Domnului și au adunat prin colectă bani și au cumpărat pentru biserica noastră din această parochie un frumos prapor de mătăasă în preț de 68 fl. întru cinstea sftului apostol și evang. Luca, bramul bisericii. Fie spre lauda și mângăierea lor. Sibiiu, August, 1899. C. Dimian administrator par.

Inscrierile la școlile române de fete din Sibiiu își fac cursul normal. La școala Reuniunii femeilor române din Sibiiu până acum s'au înșcris 12 eleve, (în anul trecut cu totul au fost 20 eleve); la școala ci-

vilă de fete a Asociațiunii s'au înșcris până în 7 Septembrie nou a. c. 64 de eleve, dintre care interne 18.

Falimentele în Anglia. Departamentul lucrării „Board of trade“ a publicat raportul asupra falimentelor în 1898. Numărul lor este de 7.538, ceea-ce reprezintă o urcare de 259 față cu anul 1897. Tabloul pasivului este de 10.639.494 lire st. contra 9.659.113 l. st. în anul precedent. Creșterea de 980.381 l. st. provine exclusiv din falimentele directorilor sau promotorilor. de societăți. Industria care a înregistrat cel mai mare număr de falimente, este pielărie: 463 falimente cu un pasiv de 529.012 l. st. contra 415 falimente cu un pasiv de 544.515 l. st. în 1897.

Calcularea obligătoare în corone, se va începe cu 1 Ianuarie 1900. Deja toți ministrii au avisat pe funcționarii subalterni, ca dela termenul amintit toate calculațiunile să se facă în corone și fileri, și nu în florini și cruceri. Tipărițiunile de cancelarie în care valorea e indicată în florini, se va căuta să se epuizeze, iar numirea de florini va fi ștersă cu cernelă roșie și înlocuită cu corone.

Dela reuniunea sodalilor. Harnicii meseriași români, grupați în jurul „Reuniunii sodalilor“ din loc, dau mereu semne de viață. Acum este vorba să se aranjeze în toamna defața o expoziție a industriei profesionale. Comitetul folosindu-se de privilegiul ședinței literare ținute Joi la 7 Sept. n. c., a pus prin rostul presid. V. Tordășianu, la inima meseriașilor interesarea de această expoziție, cu atât mai vîrtos, cu cât mulțumită On. Direcțiuni a institutului de credit și economii „Albina“, care a pus în vedere pentru cazul aranjării un ajutor de 200 florini și mai ales Înalt Preasfinției Sale Domnului Ioan Mețianu, Arhiepiscop și Metropolit, care, pe lângă că s'a înșcris de primul membru pe viață al Reuniunii cu taxa de fl. 25 a pus la dispoziția ei 25 fl., din cari să se creeze 3 sau mai multe premii, ce se pörte numele Înalt P. S. Sale, — sprijinul material și moral al bărbaților nostri generoși nu ne lipsește. Vom avisa la timpul seu ce s'a hotărât definitiv în această cauză. Iar asupra ședinței literare (a 8-a) de Joi, în care s'a sulevat chestia, vom reveni, schițând mersul ei după raportul ce am primit.

Ciuma. „Monitorul Imperiului“ din Petersburg, cuprinde următorul comunicat al comisiunii pentru ciumă: Primul caz de ciumă, s'a produs în comuna Kolobovka, gubernia Astrachan, la 11 Iulie a. c. De atunci încôce s'au mai produs 24 cazuri de bôla din care 23 mortale! Ultimul caz mortal s'a produs la 12/29 August. În momentul de față nu se mai găsește de cât o singură persoană în tratament, care însă este pe cale de a se însănătoși.

Comunicatul mai spune că este stabilit că bôla ar fi fost importată, nu se poate ști însă de unde. Măsurile luate de comisiunea sub președința prințului Oldenburg, constau în afară de cercetarea felului bôlei, în complectă izolare a comunei Kolobovka, printr'un cordon militar și cu ajutoarea medicale. Mai departe s'au făcut anchete sanitare în tot guvernamentul, și s'a stabilit ast-fel că în afară de Kolobovka, nicăiri nu s'a produs vre-un caz suspect. De la luarea măsurilor sanitare s'a remarcat că bôla a slăbit în intensitate. De la 3/15 August cazurile de bôla s'au împuținat, iar de la 10/22 August au încetat cu totul.

Notiță literară.

A apărut „Dogmatica ortodoxă“ de Gr. Pletosu, protoiereu, prof. gimn. în Năsăud, carte aprobată de Preaveneratul Sinod arhidiececesan. Costă 1 fl. 20 cr. (3 franci). Se află în deposit general la „Tipografia Arhidiececesană“ din Sibiiu.

Convocare.

Publicul român aparținător pretoriatelor Beins, Ceica și Vășcou prin această se înucunoscinteză, că despărțământul Beins al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ și va ținea adunarea generală cercuală din acest an în opidul Vășcou în biserica gr. or., în ziua de 17 Septembrie a. m. la 11 ore după servirea sfintei liturgii.

Considerând marea importanță a acestei Asociațiuni pentru poporul român, ne măgulim cu speranța că inteligența din pretoriatele amintite va conlucra ca la adunarea aceasta să se prezenteze în număr cât de mare, inteligență și popor.

Dim ședința comitetului cercual al despărțământului Beins din 13 August 1899. Direcțiunea despărțământului.

Mătase Foulard

65 cr.

până la fl. 3.35 per m. — japaneză, chineză etc. în cele mai nouă desigururi și colori, precum și „mătase Henneberg” neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desigururi.

Particularilor, liberă de porto și vamă acasă. **Mustre cu întorcerea poștei.** Fabricile de mătase G. Henneberg (lif. de curte c. ș. r.), Zürich. [24] 6—

Nr. 6176/1899 Epitr. [186] 1—3

CONCURS.

Consistorul archidieceșan al bisericei române ortodoxe din Transilvania, prin această publică concurs pentru planurile după cari voiesce a zidi **biserica catedrală în Sibiu**, pe lângă următoarele condiții:

Catedrala are să răspundă tuturor recerințelor reclamate de ritul oriental, cu un spațiu intern pentru cel puțin 1500 persoane.

Planurile se se facă după stilul oriental bizantin, cu toate întocmirile interne și esterne și cu uși în număr de ajuns pentru siguranța publică.

Prețul zidirii ca atare fără ajustarea internă se nu trecă peste 300—320.000 corone.

Planuri cari contemplă o biserică mai scumpă, precum și acele, cari nu corespund din punct de vedere formal, sunt eschise dela concurs.

Reflecții au să prezenteze două schițe, două fațade, două secțiuni, toate la 1:200, după aceea un preliminar de spese, calculate după metrul cubic, care după prețurile din Sibiu se compută la 3 m. zidire cubică cu 15 fl., și în fine o scurtă descriere a planului.

Premiile de concurs:

Premiul I. cu 2000 corone

„ II. „ 1500 „

„ III. „ 1000 „

Planurile premiate devin proprietatea bisericei române ortodoxe.

Planurile provădate cu un motto și cu o epistolă sigilată în care se se arete numele, locuința arhitectului, și motto sub care s'a prezentat planul la concurs, *au se se înainteze la Consistorul archidieceșan în Sibiu* în pres-timp de 4 luni dela publicarea primă, dar cel mai târziu până în 15 Ianuarie stilul nou 1900.

Planurile prezentate se vor examina în timp de 6 săptămâni după expirarea termenului, prin o comisiune de experți, iar premiile se vor plăti după-ace vor obține aprobarea sinodului archidieceșan asemenea la 6 săptămâni.

La concurs pot participa numai arhitecți și ingineri recunoscuți.

Sibiu, din ședința consistorului archidieceșan ca senat epitropesc, ținută la 21 August, 1899.

Ioan Metianu
archiepiscop

Nr. 487—1899 [188] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile confesionale gr.-or. române din mai jos însemnatele comune, în protopresbiteratul Avrigului, se escrie prin această concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”.

1. Glâmbocă, postul de învățător, cu salariu anual de 300 fl., și anume 220 fl. ajutor dela stat și 80 fl. din alodiul comunal, cuartir și lemnele necesare pentru foc.

2. Streza-Cârțișoara, postul de învățător cu salariu anual de 300 floreni, cuartir și lemnele necesare pentru foc.

4. Ucea-superiără, al doilea post de învățător, cu salariu anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, să își subțernă cererile concursuali instruite conform legilor în vigoare la subșcrișul oficiu protopresbiteral gr.-or. al Avrigului în A-

vrig (posta Avrig, Felek, Szabenvármegye) până la termenul sus-indicat, cu aceea, că cei aleși vor avea să conducă cântările cu pruncii de școală în biserică Dumineca și Sărbătore.

Avrig, 26 August 1899.

În conțelegere cu comitetele parohiale respective. —

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Căndea

protopop

Nr. 274/1899 [185] 1—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Abrudului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela datul de față.

1. Bucium-Cerbu, salariu 300 florini din repartitie, cuartir și lemne de foc.

2. Bucium-Isbita, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemne.

3. Bucium-Sat, salariu 400 fl. în rate lunare anticipative, cuartir, lemne și folosirea grădinei școlare.

Concurenții la acest post, trebuie să aibă calificațiunea următoare:

a) patru clase gimnaziale;

b) dexteritatea de a înființa un cor;

c) dexteritatea de a instrui elevii în economia practică.

4. Buninginea, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemne.

5. Cărpiniș, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemne.

6. Ciuruleasa, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemne.

7. Roșia cu Corna, salariu 300 fl. din repartitie, și lemne.

8. Pătrângenii, cu Valea-Bulzului, salariu 300 fl. și anume: 145 fl. 50 cr. din venitul regalului și interesele după obligațiunea de stat, restul din fondul școlar, cuartir, grădină și lemne.

9. Trâmboie, salariu 300 fl. și 1 stăngin de lemne.

10. Zlatna cu Vultur, salariu 400 fl., relut de cuartir 50 florini și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, își vor prezenta cererile instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu până la termenul arătat, și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau Sărbătoare la biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, având cei-ce vor reflecta la postul de sub Nr. 8. a participa în toate Duminecele și Sărbătorile cu elevii la serviciul divin pe rând la bisericile din Pătrângenii și Valea-Bulzului.

Oficiul protopresbiteral, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Abrud, 15 August 1899.

Petru Popoviciu

protopresbiter

1906/7/99 sz. [190] 1—1

I.

Hirdetmény.

A nagyszében-vizaknai törv. hat. közuton levő I-ső számú hid helyreállítására vonatkozó munkák biztosítása céljából 1899 évi szeptember 15-én délelőtt 10 órára Szabenvármegye alispánjánál a vármegyei ház tanácskozási termében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatkak, hogy a fenti munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó az előirányozott 1351 frt. 67 kr. költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5%-os bántépénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat a kitűzött nap 9 órájáig a vármegye alispánjánál annyi-val inkább adjákbe, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a szabenvármegyei építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Nagyszében, 1899 évi szeptember hó 7-én.

Reissenberger,

alispán.

Lucru durabil, solid și elegant

CONSTANTIN DRAGOS

măestru pantofar

Strada Măcelarilor **SIBIU** Strada Măcelarilor
Nr. 37. Nr. 37.

Aduce la cunoștința on. public, că în

Atelierul seu de păpucărie

efectuează tot felul de **încălțăminte pentru domni, dame și copii**, precum și tot felul de **reparaturi, cu prețurile cele mai moderate**; oferă totodată spre mulțumirea tuturor **marfă solidă și prompt executată.**

Atrage atențiunea on. public, ca de aci încolo va cerceta toate târgurile de țară din Ardeal, servind cu **lucru bun și durabil executat în lucrătoria sa proprie, iar nu marfă de prin fabrici**, precum fac mulți alții. [179] 3—3

Marfă gata și materialul cel mai bun

Deschidere de prăvălie.

Am onoare a face cunoscut onoratului public, că 'mi-am instalat în piața de aici:

strada Cisnădiei nr. 43

prăvălie de primul rang, bine asortată cu marfă de

covore de Brünn, depou de fabrică

în mare și în detail,

și fiind în poziția de a pune la dispoziția publicului tot felul de marfă din branșa acesta cu **prețurile fabricii**, rog pe onoratul public să-mi onoreze

acest nou etablissement

cu prețurile lui comande.

Cu distincă stimă:

Beni Menyász,

depou de covore de Brünn,

strada Cisnădiei nr. 43.

[167] 6—10

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă a pregăti clopote noue, precum și la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopoțele sunt tocite de o lăture, prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomandă

[164] 4—26

clopote patentate găurite

invenție proprie, mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopoțele turnate după sistemul vechiu, așa că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se recomandă spre facerea **seacnelor de fer bătut, de sine stătător**, — spre **preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut**, — ca și spre turnarea de **toce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.